

# Liidu kauba tollistaatuse tõendamise vahendid (RA art 199 lg 2)

## 1. T2L/T2LF dokument (DA art 124a , RA art 202)

Liidu kauba tollistaatuse kinnitamisel kasutatakse dokumenti T2L ning liidu kauba tollistaatuse kinnitamisel kaubale, mida veetakse erikorraga maksuterritooriumidele, sealt välja või nende vahel kasutatakse dokument T2LF-i (RA B lisa II jaotis).

Erikorraga maksuterritooriumid on liidu tolliterritooriumi osad, kus direktiivi 2006/112/EÜ ei kohaldata: Ahvenamaa (Soome), Kanaari Saared (Hispaania), Kanalisaared (Inglismaa), Prantsuse Guyana, Guadeloupe, Martinique, La Reunion, Mayotte ja Mount Athos (Kreeka).

Lähtuvalt reaalsest situatsioonist peab isik T2L/T2LF dokumendi kinnitamisel arvestama sellega, et põhjendatud juhtudel on tollil õigus kontrollida ka liidu tollistaatusega kaupa ja saatedokumente ning küsida lisadokumente vajaliku informatsiooni saamiseks. Reeglite kohaselt täidetud T2L-i kinnitamisel lähtutakse liidu kauba määratlusest ning võimalusel arvestatakse näiteks vabasse ringlusse lubamise tollideklaratsiooni, arvet ja teisi usaldusväärseid dokumente.

T2L või T2LF dokumendiga liidu kauba tõendamiseks kasutatakse DA lisa B-01 III jaotises sätestatud eksemplari 4 või eksemplari 4/5. Tolli loaga võib T2L vormistamiseks kasutada ka lastinimekirju. T2L/T2LF täidetakse ning selle esitaja peab täitma lahtris „Tähtis märged“ loetletud lahtrid. T2L/T2LF dokumendi kinnitab kas toll või volitatud väljastaja.

T2L/T2LF dokument koostatakse ühes eksemplaris. Originaal tagastatakse dokumendi esitanud isikule ning tolliametniku poolt kinnitatud dokumendi koopia säilitatakse tolliasutuses.

T2L/T2LF dokumenti võib välja anda ka tagasiulatuvalt (RA art 199 lg 5). Sellisel juhul tehakse T2L-le märged: „Väljaantud tagasiulatuvalt“ (code 98201 RA Lisa B III jaotis).

## 2. Kaubaarve ja transpordidokument (DA art 126 lg 2, art 126a, RA art 201, 211)

Kaubasaatja, või asjaomane isik (kui kaubasaatjat ei ole) võib identifitseerida liidu kauba tollistaatuse, märkides kaubaarvele või transpordidokumendile vastavalt kas koodi T2L või T2LF ning lisades oma allkirja.

Kaubaarve või transpordidokument peab sisaldama vähemalt DA art 126 lg 2 loetletud andmeid, sealhulgas kauba brutomass ja väärtus. Esitatud arve või transpordidokument peab kehtima ainult liidu kauba tollistaatust omava kauba kohta (RA art 211).

Kui kauba väärtus ei ületa 15 000 eurot, võib liidu kauba tollistaatuse lugeda tõendatuks selle kauba kohta koostatud kaubaarve või transpordidokumendi esitamisega.

15 000 eurot ületava väärtusega kauba korral nõuetekohaselt täidetud ja asjaomase isiku poolt allkirjastatud arve või transpordidokumendi kinnitab pädev tolliasutus või volitatud väljastaja (RA art 201).

### 3. Laevandusettevõtja manifest (ÜDA art 55, DA 126 a, RA art 203)

Liidu kauba tollistaatust meritsi kaubaveol tõendatakse nõuetekohaselt täidetud laevaühingu manifestiga. Merd loetakse tinglikult kolmanda riigi territooriumiks ning reeglite kohaselt kaotab kaup liidu kauba tollistaatuse hetkel, kui kaup liidu tolliterritooriumilt väljub (erandiks on regulaarlaevaliin, mille puhul merd kolmandaks riigiks ei loeta). Nõuetekohaselt täidetud laeva kaubamanifesti võib lugeda ühtseks veodokumendiks. Laevamanifesti vormistamisel kasutatakse kauba tollistaatuse märkimisel järgmiseid tähiseid:

liidu kauba puhul: „C” = „T2L”; „F” = „T2LF”;

liiduvälise kauba puhul: „N”.

Staatuse tõendamise kohustus lasub antud juhul vedajal, laevaagendil või kaubasaajal, s.t isikul, kes tolliformaalsuste teostamisel suhtleb tolliga. Tavaliselt tõestatakse liidu kauba tollistaatust märkega „C” kaubanimetuse juures laevamanifestil. Teisiti võib liidu kauba tollistaatust tõendada ka T2L-i esitamisega, mis liigub kaubaga kaasas. Liidu kauba tollistaatuse märgib laevamanifesti vormistaja liidu kauba staatust kinnitavate dokumentide alusel, mis esitatakse kaubasaatjate või vedajate poolt.

Kauba tollistaatuse tõendamiseks esitatud laevaühingu kaubamanifest (ühtne veoleping) mitteregulaarlaeva liini puhul peab sisaldama vähemalt järgmist informatsiooni:

- laevaühingu nimi ja aadress,
- laeva nimi,
- laadimise koht ja kuupäev,
- lossimise koht,
- teave kauba kohta:
  - viide konossementile või muule äridokumendile;
  - pakkeüksuste arv, liik, tähised ja viitenumbrid;

- kauba täpne kirjeldus koos identifitseerimiseks vajalike andmetega;
- brutomass kilogrammides;
- vajadusel konteineri identifitseerimise numbrid.

Laeväihingu poolt nõuetekohaselt täidetud ja allkirjastatud kaubamanifesti kinnitab kas toll või volitatud väljastaja.

#### 4. TIR või ATA märkmik või vorm 302 (DA art 127, RA art 207)

Liidu tollistaatusega kauba veol TIR või ATA märkmiku alusel märgitakse kõikidel lehtedel kauba kirjelduse lahtris liidu kaupade kõrval tähis „T2L” või „T2LF” ning kinnitatakse protseduuri pidaja ja tolliametniku allkirjadega ning lähtetolliasutuse templiga.

#### 5. Sisetransiidi deklaratsioon (T2) (RA art 199 lg 1 punkt a)

Kui kaup on suunatud sisetransiidiprotseduurile, siis transiidideklaratsiooni andmed on liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks.

#### 6. Liidu kauba tollistaatuse tõend lihtsustatud transiidiprotseduuriga hõlmatud kauba jaoks (ÜDA art 12, 24, DA art 199)

Kuni uue arvutipõhise transiidisüsteemi (NCTS) uuendamise kuupäevadeni tõendatakse õhu- või mereteed pidi veetava kaubaga seotud paberipõhise liidu transiidiprotseduuri kasutamise korral vastavalt ÜDA artikli 24 lõikele 1 liidu kauba tollistaatust tähega „C” (vastab tähisele „T2L”), mis märgitakse manifesti vastavate kaubanimetuste juurde. Tegutsemiseks lihtsustatud transiidiprotseduuri raames on vajalik tolli luba.

#### 7. Liidu kauba tollistaatuse tõend maantee-mootorsõidukite jaoks (RA art 208)

Kui on vaja tõendada liikmesriigis registreeritud maantee-mootorsõidukite liidu kauba tollistaatust, esitatakse tollile sõidukiga kaasas olevad registreerimisdokumendid ja -numbrid, mis peavad üheselt kinnitama sõiduki liidu kauba tollistaatust. Liikmesriikide maantee-sõidukite registreerimise reeglid on esitatud „Transiidi käsiraamatus”. Juhul kui tollistaatuse tõendamine liikmesriigis registreerimise järgi osutub võimatuks, tuleb deklarandil tollistaatust tõendada T2L dokumendiga.

## 8. Liidu kauba tollistaatuse tõend pakendite jaoks (RA art 209)

Pakendite, kaubaaluste ja muu sarnase varustuse korral (välja arvatud konteinerid), mis kuuluvad isikule, kelle asukoht on liidu tolliterritooriumil, ja mida kasutatakse sellise kauba vedamisel, mis on ajutiselt liidu tolliterritooriumilt välja viidud ja seejärel uuesti sisse toodud, loetakse liidu kauba tollistaatus tõendatuks juhul, kui neid saab identifitseerida sellele isikule kuuluvana, nad on deklareeritud kui liidu kauba tollistaatusega kaup ja deklaratsiooni õigsuses ei ole põhjust kahelda. Vastasel juhul tuleb esitada T2L dokument.

## 9. Postivedu (RA art 288, 290)

Liiduvälise tollistaatusega postisaadetiste eristamiseks kogu postisaadetiste hulgast kasutatakse kollaseid silte, mille kinnitab postiteenuse osutaja liiduvälisest riigist saabunud pakile juhul, kui pakk saadetakse teise liidu liikmesriiki edasi. Liiduvälise tollistaatusega posti saatmisel liidu tolliterritooriumil ühest punktist teise, peab lähteliikmesriigi postiteenuse osutaja kinnitama pakendile ja saatedokumentidele kollase sildi vastavalt RA Lisas 72-01 esitatud näidisele. Liidu tollistaatusega posti saatmisel liidu tolliterritooriumi erikorraga maksuterritooriumide osasse või osast, peab lähteliikmesriigi postiteenuse osutaja kinnitama pakendile ja saatedokumentidele kollase sildi vastavalt RA Lisas 72-02 esitatud näidisele.

## 10. Liidu kauba tollistaatuse tõend merekalapüügisaaduste ja sellistest saadustest saadud toodete jaoks (DA art 129, 130, RA art 213, 214, 215)

Nende toodete liidu kauba tollistaatust tuleb tõendada, kui kalalaeva pikkust on rohkem kui 10 meetrit.

Kui kalalaeva kogupikkus on 10 meetrit või rohkem, kuid mitte üle 15 meetri, võtab tolliasutus vastu paberipõhise püügipäeviku, lossimisdeklaratsiooni või ümberlaadimisdeklaratsiooni.

Kui kalalaeva kogupikkus on üle 15 meetri, kasutatakse liidu kauba tollistaatuse tõendamiseks püügipäevikut, lossimisdeklaratsiooni, ümberlaadimisdeklaratsiooni ja laevaseiresüsteemi andmeid.

## 11. Aktsiisideklaratsioon (RA art 199 lg 1 p g)

Aktsiisikauba liidu kauba tollistaatust tõendab nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ art 34 osutatud saatedokument, millega aktsiisikaup liigub eri liikmesriikide territooriumite vahel.

## 12. Liidu kauba tollistaatuse tõend reisija pagasis oleva kauba jaoks (RA art 210)

Reisija pagasis olev kaup on liidu kauba tollistaatusega kui see on deklareeritud liidu kaubana ja deklaratsiooni toeses ei ole põhjust kahelda, tingimusel, et see ei ole mõeldud ärilisel eesmärgil kasutamiseks.

Aktsiisikauba liidu kauba tollistaatust tõendab nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ art 34 osutatud saatedokument, millega aktsiisikaup liigub eri liikmesriikide territooriumite vahel.